

ИНТЕГРАЦИЈА ПЕСТАЛОЦИЈЕВИХ ПЕДАГОШКИХ ИДЕЈА У МУЗИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

Милица Мунћан

Мастер теоретичар уметности, Музичка школа „Јосиф Маринковић“, Вршац, Србија
milicamuncan9@gmail.com
DOI: 10.5937/PFSU25005M

Сажетак

Теоретски оквир рада представља анализу утицаја опште педагогије на стварање и развој музичке педагогије у Сједињеним Америчким Државама услед директног утицаја педагошке делатности Јохана Хајнриха Песталоција. Иако су сазнања педагогије интегративно присутна у Методици наставе музичке писмености, као резултат историјског истраживања можемо испратити конкретан пример адаптације педагошких начела и дидактичких принципа истакнутог педагога на стварање музичке педагогије у САД, а кроз делатност Лауела Мејсона у 19. веку. Циљ рада је приказ имплементације Песталоцијевих методских идеја и педагошких принципа у структурисање програма музичког образовања у америчким школама. Песталоци је указивао на значај музичког образовања, те је дао основне методске инструкције у савладавању и учењу музике. Допринос ка јаснијем схватању савремене музичке педагогије може се увидети кроз осврт на музичку педагогију многобројних музичких педагога на које је утицао рад Ј. Х. Песталоција. Кроз музичко-педагошку делатност Лоуела Мејсона, може се на конкретном примеру испратити на који начин општа педагогија може да се integriше и артикулише у музичкој педагогији. Импликације овог рада представљају актуелност педагошких принципа Песталоција у почетној настави музичке писмености, а можемо констатовати и трајност утицаја на музичко описмењавање и осавремењавање наставног процеса широм света. Основни постулат овог педагога „Ум – срце – рука“ указује на значај умног, моралног и физичког (радног) васпитања.

Кључне речи: педагогија, музичка педагогија, педагошки принципи, Ј. Х. Песталоци, Л. Мејсон

Увод

Значај музике у образовању има битну улогу, како у развоју појединца, тако и за развој друштва у целини. Њена актуелност и заступљеност говори о историјским епохама које је делила са човеком, од древних цивилизација па до модерног доба. Кроз различите активности и догађаје, особа се сусреће са музиком од својих првих дана, а њена снага и моћ су немериви. У том смислу, музика интелектуално развија и култивише човека као друштвено биће и основни је и природни ослонац у стицању животног искуства детета. Стога развијање музичких способ-

ности сваког појединца треба започети још у раном узрасту, почев од породице, а потом преко образовно-васпитних институција.

За човека модерног доба бити музички писмен, односно бити способан за певање, свирање или слушање музике, једнако је важно као и други видови писмености којима је овладао током одрастања. Тако први корени организованог образовања указују да је у раду са децом уз рачунање, читање, земљопис (географију), радно-физичко ангажовање, важна и музика, а у први план долази заступљеност певања. Теоретски оквир рада представља анализу утицаја опште педагогије на стварање и развој музичке педагогије у Сједињеним Америчким Државама услед директног утицаја педагошке делатности Јохана Хајнриха Песталоција. Његове педагошке методе, засноване на свеобухватном разумевању учења које укључује основни постулат овог врсног педагога „Ум-срце-рука“, постале су темељ за многе образовне дисциплине, укључујући и музику. У том контексту, приказаћемо како су Песталоцијеве педагошке идеје имплементирани у америчком образовном систему, са посебним освртом на њихов утицај на развој музичке педагогије. Иако је Песталоци био препознат као кључна личност у развоју опште педагогије, његове методе су се успешно пренеле и у специфичне области, као што је музичко образовање, препознајући важност развоја интелектуалног, моралног и физичког развоја ученика. Делатност Ј. Х. Песталоција у Европи и Л. Мејсона у САД утицали су на историјске токове. Песталоцијеве идеје, принципи, методе у свом суштинском значењу акутелне су и данас. Имплементација Песталоцијевих методских идеја и педагошких принципа на структурисање програма музичког образовања у америчким школама испратићемо кроз музичко-педагошку делатност Лауела Мејсона (Lowell Mason, 1792–1872).

Осврт на историју америчког музичког развоја

Историја музичког образовања у Сједињеним Америчким Државама обухвата релативно кратак период системског развоја. Пре формалног музичког образовања у Сједињеним Америчким Државама, у току 19. века основе вокалног извођења музике стицале су се првенствено кроз верско образовање. Очигледна неуређеност учења црквеног певања утицала је на квалитет певања. Како би унели ред и правила у црквено певање, музички писменији свештеници састављају своје књиге за обуку музичког описмењавања у којој користе четири ноте (ми, фа, сол, ла). Обука верника да певају псалме и химне потребне за правилно црквено певање, тј. школе певања засноване су на техникама ових књига и до 1830. године појавиле су се широм САД-а. Како би у кратком року стекли основе певања и сами кренули да подучавају друге, поједини верници свакодневно су похађали часове у школама певања (Keene, 1982).

Такво музичко образовање, певање и свирање обављају путујући учитељи. Они преносе своја површна знања групама одраслих који су били талентовани и заинтересовани да науче да певају читајући ноте, а не напамет (по слуху), без раз-

умевања и механичким понављањем. Часови музике су се обично одржавали по кућама, црквама и градским кућама у вечерњим сатима. Учитељи певања, путовали би по градовима у току недеље. Њихов рад ослањао се на псалме и химне као базичне музичке садржаје. Овакав систем у музичком образовању нагони појединце, међу којима је Лоуел Мејсон, да се организују у покрет „Боља музика“.

Сматрајући музику моћном граном уметности за обликовање духа јединке, потом и културни развој човечанства, Л. Мејсон залаже се за њено увођење у америчким јавним образовним установама, како би била доступна сваком појединцу још у детињству. Овај пионир музичког образовања америчке државне школе, постао је једна од најзначајнијих личности у историји музичког развоја ове земље и један од најснажнијих музичких педагога које је до сада изнедрила (Heller, 1991).

Утицај и место Лоуела Мејсона у музичком образовању у САД (1829–1851)

Лоуел Мејсон рођен је 8. јануара 1792. године у Медфилду (Medfield). Одрастао је учећи неколико различитих инструмената, певајући, диригујући и компонујући. Учећи од локалног школског учитеља, тек са тринаест година стекао је прве основе музичког образовања. Рано показује своју музичку даровитост и још као тинејџер у свом округу руководи школама певања. Иако је у основи био самоук, перманентно ради на свом темељном музичком образовању.

До 1820. године Мејсон издаје прву збирку песама, псалама и химни у којима је уз своје композиције, користио и многе мелодије тада популарне у Енглеској, као и у Европи, тачније поједине делове из композиција као што су Хендл, Хајдн и Моцарт. Збирка црквене музике објављена је под називом *The Handel and Haydn Society Collection of Church Music* (1822). Убрзо је постала тражена литература, те јој је успех неоспоран. Доживела је 22 издања и продата у више од 50 000 примерака. Његов утицај на индивидуални и друштвени живот његове генерације био је огроман. У три стотине година, развоја америчког музичког образовања скоро шест деценија Л. Мејсон је имао доминантан утицај како у црквеној и школској музици, тако и у развоју опште музичке културе, а посебно у педагогији и филозофији музичког образовања (Livingston, 2021).

Лоуел Мејсон се 1827. године преселио у Бостон и тада почиње период његовог најпродуктивнијег рада у области музике. Као председник „Друштва Хендл и Хајдн“, да би побољшао квалитет „музичког извођења“ друштва, основао је студио за вокалну обуку. Под утицајем теорија Песталоција, Мејсон 1829. године почиње да држи часове музике деци. Године 1837. Мејсон је први пут посетио Европу. Исте године се вратио и одушевљен Песталоцијевим идејама, неуморно проучава његову филозофију образовања коју уводи у америчко музичко образовање (Abeles et al, 1995: 11–12). У књизи „Музичка писма из иностранства“ сакупљена су Мејсонова писма која је слао из Европе. Овај вредан документ, пружа детаљан опис Мејсоновог борава у бројним Европским градовима (Дизелдорф, Париз, Дрезден,

Цирих, Хамбург, Берлин, Лондон) у којима посећује музичке фестивале, позоришта, водеће музичке академије и институције. Има прилику да разговара са познатим професорима музике и види ретка музичка издања. У писмима Мејсон говори са нескривеним одушевљењем о својим искуствима и доживљајима музике које је имао прилику да чује уживо у извођењу врских музичара у објектима и просторима у којима су радили и стварали бројни композитори (Бетовен, Бах, Моцарт, Хајдн, Менделсон и други). Како Мејсон примећује, нека од дела ових музичара у Америци су извођена, али бројна мање позната, исто тако вредна дела нису позната америчкој концертној публици. Док је писао своје коментаре о музици и жанровима које је имао прилику уживо да чује, наводи да много тога од ових врских музичара није допрло до америчке популације.

Боравак у Цириху за њега је исто тако узбудљив због сазнања да су ту живели Песталоци (Johann Heinrich Pestalozzi 1746–1827), Нагели (Hans Nageli, 1773–1836) и Фајфер (Michael Traugott Pfeiffer, 1771–1849). Нарочито истиче њихове напоре да се принцип индуктивне наставе примени на музику. Њихов рад цени као одличан и врло утицајан чак и у Америци. Инспирисан Песталоцијевом методом, нескривено говори да је у свој практични и теоријски рад унео педагошке идеје које је преузео од Песталоција и његових следбеника (Mason, 1854: 137–138). Културно унапређење и педагошки преображај који је у Европи доживео, било је стручно усавршавање које је трајно променило његов професионални рад, стваралаштво и стил групног певања (Mason, 1854: 312).

Године 1833. Мејсон оснива Бостонску музичку академију у сарадњи са Џорџом Вејмсом Вебом (George J. Webb, 1803–1887). Први облици формалне обуке за музичке педагоге почели су када су Мејсон и Веб увели бесплатне часове за наставнике на Бостонској академији. Основана музичка школа представља институцију посвећену пружању и промовисању музичког образовања за децу и одрасле. Присуство на првој сесији бројало је дванаест ученика, а временом, до 1845. године, полазника овог курса било је више од пет стотина. Обука будућих музичких педагога организована је по методама швајцарског педагога Јохана Хајнриха Песталоција.

Угледавши се на Песталоцијеву идеју која је била да и најсиромашнијима омогући образовање, Мејсон се залагао за увођење музичког образовања у наставни програм. Као директан резултат његовог предлога музика је као наставни предмет уведена 1838. године за потребе Бостонског школског система. Како се до тада музика у Америци изучавала само у приватним школама певања, бројној деци није била доступна, те се одбор сложио да допусти Мејсону да предаје једну годину. Свестан сопственог тешког пута музичког описмењавања, борио се за визију како да то олакша будућим генерацијама. Попут Песталоција, Мејсон се залаже за укључивање наставе музике у основне школе на основу три стандарда: интелектуалног, моралног и физичког.

Експеримент је био успешан и одбор је одлучио да музичко образовање укључи у стандардни наставни план и програм. Мејсон тако постаје први настав-

ник музике у јавној школи Сједињених Држава. Позицију професора у бостонском школском округу задржао је до 1851. године. Осим тога, Мејсон је радио као управник музичке академије у Бостону до 1845. године. Академија наставља са радом и од прве музичке школе прераста у међународни институт високог образовања у области музике и лепе уметности. На одсеку за музику образовале су се генерације уметника, оперских певача, музичара и научника. Осим мале корекције назива и просторног проширења (Бостонски универзитетски колеџ лепих уметности), Бостонска музичка академија, наставља да развија умове, тела и гласове и представља и данас оазу музичара, уметника и музичких стваралаца.

Интеграција Песталоцијевих идеја у музичко образовање САД преко деловања Лоуела Мејсона

Лоуел Мејсон, оснивач музичког образовања у Америци, сагледао је околности и проблематику која компликује рад музичке академије. Инспирисан идејама Ј. Х. Песталоција, залагао се за унапређење музичког образовања. Попут Песталоција, увиђа недостатак и мањкавост кадра за музичко образовање, те се залаже и за обуку наставника. На пољу науке, опус Мејсоновог теоријског рада обогатио је америчку музичку библиотеку. Поред његових бројних збирки, издања и компилација сакралне музике за школску употребу, проучавао је и писао о Песталоцијевој методологији. Схватајући вредност вокалне музике, Мејсон врло студиозно кроз своје теоријске радове објашњава и њену суштину. Тако у модерној концепцији музичког образовања, темељно разрађује аргументе својих залагања. У том смеру, био је заговорник Песталоцијевих идеја, посебно методе учења музике по слуху (Песталоци, 1946). Попут Песталоција, Мејсон је сматрао да треба кренути од тога да се песме уче напамет, да се створи звучни фонд, те да се након тога уводи нотно писмо.

У основи сматра да је дужност одраслих да подстичу, негују и развијају таленте деце, јер „ниједан таленат, колико год снажан, не развија се спонтано у акцији. Неопходан је извесан рад да би се открила његова латентна снага, као и да се развије“ (Mason, 1839: 38–39). У том контексту, Мејсон сугерише да родитељи и школа треба заједно да утичу и свесно се постарају да „подучавањем развијају хармоничан развој и култивисање свих способности детета“ (Mason, 1839: 38–39). Музички таленат као и сваки други таленат, треба подстицати, развијати, неговати и ојачати. На том пољу, овај савременик своје епохе, категоричан је у свом ставу, свесрдно се борећи да се музика уведе у школе као редовна грана образовања (Mason, 1839). Курикулум који он предлаже, треба да садржи репрезентативне песме и мелодије које се уче у раном добу, а затим памте и певају и у каснијем добу. Поред тога што би вежбали свој глас, развијали би и свој ум, а тиме и срце. Наиме, „ефекат одговарајућег стила музике и одговарајућих речи“, како наводи Мејсон, има тенденцију да развија љубав, срећу, ред и бројне позитивне црте личности код појединца. Мејсон крупним корацима испред свог времена и теоријски објашњава

разлоге за опште неговање вокалне музике. По његовим речима „вокална музика доприноси здрављу“ (Mason, 1875: 4). Певањем се проширују плућа, а самим тим повећава активност и снага виталних органа.

У његовој филозофији образовања, складиштење корисних музичких асоцијација, развија младалачки ум. Стварањем звучних асоцијација код ученика, они се оспособљавају за самостално коришћење стечених знања и решавање нових „проблема“. Вокална музика може да побољша и „срце“, како Мејсон једном речју назива морално васпитање. Школска музика би пружила одговарајућу забаву младима и утицала понајвише на њихов хумани развој (Mason, 1875: 2). У том контексту, Прат износи Мејсонов педагошки кредо о музичком образовању, наглашава да се музика као „одраз свог времена у историји и места у културама“ пресликала на образовање и утицала на моралну, физичку и интелектуалну природу особе. На америчком тлу, музика се сматрала:

- моралном, јер је играла важну улогу у верским обредима (некада се сматрало да је проучавање музике у САД само за елиту или певаче и оргуљаше који су служили у протестантским црквама);
- физичком, јер „певање има тенденцију да проширује грудни кош, а самим тим и повећава активност и снагу виталних органа“ (Mason, 1839: 30), и
- интелектуалном, јер доприноси памћењу, поређењу, пажњи и интелектуалним способностима (Mason, 1839; Pratt, 2009).

Спознавши да је вокална музика снажан медиј који утиче на широке масе, Мејсон вокалну музику повезује са школским манифестацијама, приредбама и активностима. У том смеру, Мејсон организује инструменталне музичке програме и пружа инструкције из флауте, кларинета, хорне, виолине, контрабаса и гитаре. Бројне активности указале су на потребу оспособљеног кадра па, еквивалентно Песталоцију, Мејсон увиђа да је наставни кадар за овакав рад нестручан. У том контексту, почевши од 1833. године, током друге половине свог живота, Мејсон усмерава своја деловања на ширење музичко-педагошких идеја, кроз одржавање предавања и радионица, као и ангажовања у институтима. На тај начин преносио је своју интерпретацију Песталоцијеве методологије онима који ће предавати музику у школама или водити црквене хорова (Hash, 2012).

У жељи да вокална музика у друштву има позицију озбиљне уметности, коју треба изучавати као и друге уметности, Лоуел Мејсон ради на њеном системском уређењу за потребе образовања будућих генерација ове мултикултуралне младе државе. Као и Песталоци, неуморно, уз практичан рад, пише и употпуњује праксу теоријско-методичком литературом. Тридесетих година XIX века. Мејсон издаје, приручник по узору на сличне уџбенике у Европи, тачније на немачки уџбеник Г. Ф. Кублера (G. F. Kubler), који уређује и прилагођава за музичко описмењавање на америчком тлу (Hash, 2012). Године, 1834. из штампе излази прво издање приручника, под називом Приручник Бостонске музичке академије, за подучавање о основама вокалне музике по Песталоцијевом систему (Manual of the Boston Academy of Music, for Instruction in the Elements, of Vocal Music, on the Sistem of Pestalozzi).

Убрзо књига постаје приручник за школе певања широм земље и током наредних десетак година, бива штампана у осам тиражно бројних издања. Укратко, Приручник представља значајан пример методичке литературе у сагледавању историје музичке педагогије. Са данашњег аспекта и методичких схватања можемо увидети многе значајне савете како за ученике тако и за наставнике, па тако још у том времену проналазимо методичка упутства.

Увид у структуру и садржај овог Приручника посредно доноси и највише конкретних информација о Песталоцијевим поставкама у настави музичког образовања. Кроз читав Приручник, односно кроз све заступљене области Мејсон пише методска упутства за наставнике. Говори како да наставник негује креативност, радозналост, таленат и способности својих ученика, али и да води рачуна о њиховим предиспозицијама (Mason, 1839). Пред наставником отвара бројне улоге и активности које током подучавања треба да примени. Суштински, рад треба да се заснива на примени и разради општих Песталоцијевих идеја на које се Мејсон позива у свом Приручнику, а које можемо и данас сматрати актуелним:

- Научити децу да певају пре него што науче да читају ноте;
- Подстакнути активно учешће у стварању музичких звукова,
- Дозволити сваком детету да напредује својом брзином, и
- Користити музику да се промовишу позитивни ставови и осећања о себи.

Закључак

Музичко образовање се вековима одвијало ван формалних институција, углавном у кућном амбијенту. У контексту класичне школе, музика као посебан предмет није била широко присутна скоро до краја осамнаестог века. Музичко образовање било је ограничено на усвајање литургијских напева, превасходно ради потреба цркве. Недостатак адекватних метода, сложеност текстова, ограничена литература и недовољна стручност наставног кадра довели су до неуједначеног образовања у овој области. Претходни приступи музичком образовању нису узимали у обзир стварне потребе ученика, њихову природну радозналост и таленат. Нови приступ настави, с друге стране, подстицао је учење и мотивацију ученика, што је допринело развоју њихових индивидуалних музичких способности.

Епоха у којој је Песталоци живео и радио донела је нова схватања о настави. Он је развио иновативан приступ наставном раду. Песталоцијева начела и методе постале су популарне већ за време његовог живота и нашле су широку примену у практичном раду васпитача и наставника свих предмета, укључујући и музику. Његова основна идеја била је да се у настави почиње од лакших и једноставнијих задатака, те да се постепено пређе на сложеније елементе. Велики део његове музичке педагогије био је усмерен на подстицање стваралаштва код деце. У овом периоду почињу да се постављају и први захтеви за адекватно и сврсисходно образовање наставника, па у Песталоцијевом раду можемо видети и почетке методике као основе за образовање и оспособљавање наставног кадра.

Песталоцијеву педагошку концепцију пратио је и Лоуел Мејсон у Сједињеним Америчким Државама. Он се залагао за увођење музике у јавно образовање, како би била доступна сваком појединцу. Борио се за своје образовне идеје, посебно у области музичког образовања будућих америчких грађана, неуморно радећи на томе. Активно је радио на увођењу музике у државне школе, био је пионир у оснивању обуке за наставнике и развоју инструктивне литературе за рад с децом. Посветио је пажњу и музичком образовању за децу са хендикепом и допринео интеграцији мултикултуралне музике у образовну праксу. Многе Песталоцијеве идеје нашле су свој одраз у Мејсоновом Приручнику, који и данас нуди принципе који су примењиви у настави.

Мејсон развија своје педагошке основе на Песталоцијевој методи рада, организујући вокално музичко образовање у америчким школама. Уводи музику као предмет у основне школе, подробно осмисливши наставни план и програм. Такође, организује обуку наставника и пише обимну литературу намењену учитељима за наставу музике. Једано од најважнијих дела у његовој педагошкој литератури је методички приручник под називом *Manual of the Boston Academy of Music, for Instruction in the Elements, of Vocal Music, on the Sistem of Pestalozzi* (Приручник Бостонске музичке академије, за подучавање о основама вокалне музике по Песталоцијевом систему).

Овај приручник служи као упутство за подучавање музике, који је Мејсон успешно применио у америчкој образовној пракси. По Песталоцијевим принципима, Мејсон поступно и систематично води кориснике приручника кроз различите области музичког образовања, као што су ритам, мелодија, динамика, развој гласова и методички савети за наставни кадар. Кроз овај приручник, Мејсон примењује јасан методски приступ, дајући примере за вежбе које стимулишу развој „ума, срца и душе”.

Анализа музичке педагогије Песталоција и његовог следбеника Мејсона даје значајну слику једног дела историје музичке педагогије и допринос јаснијем и слојевитијем схватању савремене слике америчке музичке педагогије коју није могуће у потпуности схватити без разумевања поменутих аутора и праваца који су јој претходили, а у смислу имплементираног, препознатог, варираног или на било који други начин актуелног, материјала који припада поставкама које проналазимо у историји музичке педагогије кроз делатност значајних музичких педагога.

Референце

- Abeles, H. F., Hoffer, R. C. & Klotman, H. R. (1995). *Foundations of Music Education*. 2nd ed. Belmont, CA: Thomas Higher Education.
- Keene, J. (1982). *History of music education in the United States*. Hanover, NH: University Press of New England.
- Livingston, C. (2021). Theme and Variations: European Imports to American Music Education in the Nineteenth and Twentieth Centuries. *Visions of Research in Music Education*, 16. Приступљено 11. 11. 2024. ca <https://digitalcommons.lib.uconn.edu/vrme/vol16/iss3/26/>

Mason, L. (1839). *Manual of the Boston Academy: For Instruction in the Elements of Vocal Music, on the System of Pestalozzi*. Boston: H. Wilkins & R. B. Carter. Приступљено 05.07.2024. са https://archive.org/details/manualofbostonac00maso_1/page/n5/mode/2up

Mason, L. (1854). *Musical Letters from Abroad: Including Detailed Accounts of the Birmingham, Norwich, and Düsseldorf Musical Festivals of 1852*. New York: Mason Brothers.

Mason, L. (1875). *How Shall I Teach? Or, Hints to Teachers*. Ditson. Oliver. Boston: monographic. Notated Music. Retrieved from the Library of Congress. Приступљено 05.07.2024. са <https://www.loc.gov/item/sm1875.06030/>

Песталоци, Ј. Х. (1946). *Како Герџура учи своју децу*. Београд: Просвета.

Pratt, M. (2009). *A Biography of Lowell Mason: The Father of American Music Education*. By Pratt Music Co. Приступљено 22. 12. 2024. са <https://michaelp Pratt.wordpress.com/2009/09/04/a-biography-of-lowell-mason/>

Hash, M. P. (2012). George F. Root's Normal Musical Institute, 1853–1885. *Journal of Research in Music Education*, 60: 267–293. Приступљено 05. 01. 2025. са https://www.researchgate.net/publication/258156033_George_F_Root's_Normal_Musical_Institute_1853-1885

Heller, G. N. (1991). Celebrating the Bicentennial of Lowell Mason (1792–1872). *College Music Symposium*, 31. Приступљено 15. 12. 2024. са <https://symposium-music-org.translate.google/index.php/31/item/3232-celebrating-the-bicentennial-of-lowell-mason-1792-1872>

THE INTEGRATION OF PESTALOZZI'S PEDAGOGICAL CONCEPTS INTO MUSIC EDUCATION IN THE UNITED STATES OF AMERICA

The subject of this research is the universal principles according to specific methodological procedures in music education across various educational profiles. By comparing theoretical and practical approaches in different segments of the school system, the paper highlights pedagogical practices that form the foundation of music literacy. These shared practices support the thesis of integrative procedures, emphasizing their relevance in the broader field of music education. While the pace of skill acquisition varies, universal musical formulas unify these procedures, enhancing music literacy and effective teaching methods. In the U.S., music education evolved from informal to institutionalized teaching, heavily influenced by Lowell Mason. Inspired by J. H. Pestalozzi, Mason introduced music into public schools, developed teacher training methods, and created standardized guides. His approach, which focused on gradual learning and individualized instruction, laid the foundation for modern, inclusive music pedagogy. Universal musical formulas help minimize differences in music literacy education across various school structures, fostering effective teaching practices.

Keywords: pedagogy, music pedagogy, pedagogical principles, J. H. Pestalozzi, L. Mason